

Broj/Број: 4/1-50-1-83-17/05
Sarajevo/Сарајево: 25.01.2005. godine

ZAPISNIK

Nastavka sedamnaeste sjednice Zajedničke komisije Parlamentarne skupštine BiH za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura na nivou BiH koja je održana 25.01. 2005. godine, u vremenu od 12,00 do 13,30 sati.

Sjednici su prisustvovali članovi Zajedničke komisije: Boško Šiljegović, Šefik Džaferović, Branko Zrno, Vinko Radovanović, Osman Brka, Adem Huskić, Halid Genjac, Vinko Zorić i Anto Spajić. Iz opravdanog razloga sjednici nisu prisustvovali Momčilo Novaković i Seada Palavrić, te Mirko Blagojević.

Sjednici su prisustvovali i gosti: Dragan Mektić i Samir Rizvo iz Ministarstva sigurnosti BiH, Neven Kazazović i Momo Ševarika, eksperti iz entitetskih parlamenta, Christian Haupt, Rodolphe Oberle i Sanja Ficdzerald iz OSCE-a.

Sjednici su prisustvovali i Dragica Hinić, privremeni sekretar Zajedničke komisije, te Željko Grubešić, ekspert za pomoć u radu Komisije.

Sjednicom je predsjedavao Boško Šiljegović.

Prije oficijelnog dijela sjednice, Zajedničkoj komisiji obratio se **dr. Rafii Gregorian**,

kopredsjedavajući Komisije za reformu odbrane, kojije došao u prisustvu gen. Johna Drewienkievich. Zahvalio se na pozivu Komisije koja mu je omogućila da prezentira ulogu i zadatke Komisije za reformu odbrane u 2005. godini. On je potom prezentirao osnovne zadatke i ciljeve koje će Komisija za reformu odbrane nastojati realizirati u 2005. godini. Naglasio je da je osnovni cilj ispunjavanje uslova za prijem BiH-e u program «Partnerstvo za mir», a u daljem periodu i NATO savez. Pitanja koja će biti tema rasprave na Komisiji utemeljena su na Odluci Visokog predstavnika o mandatu Komisije za reformu odbrane.

Kako bi se realizirali ciljevi, želja je Komisije da se izvrši transformiranje i formiranje Oružanih snaga BiH koje će biti funkcionalne i kojima će biti zadovoljni svi građani BiH-e. Pri tome se treba razmotriti struktura i veličina Oružanih snaga BiH i ostalih dijelova vezanih za njih.

Kao jedno od prvih pitanja u tom kontekstu je pitanje profesionaliziranja Oružanih snaga i ukidanje služenja redovnog vojnog roka. Pri tome se mora postići efikasna komanda i kontrola na nivou države. Ukoliko se donese takva odluka, želja je svih da se svi građani BiH osjećaju potpuno sigurno i da se izbjegnu bilo kakve sumnje. U slučaju donošenja navedene odluke bit će neophodno izvršiti izmjene postojećeg Zakona o odbrani.

Potencirao je i pitanje stabilnosti finansiranja oblasti odbrane, koje je neophodno za blagovremeno i dobro planiranje u ovoj oblasti. Stoga konstantno smanjenje sredstava budžeta za odbranu ne doprinosi izgradnji kvalitetnog sistema odbrane, iako su svi svjesni da BiH ima problema s finansiranjem svojih institucija i poštuju odluke izabranih zvaničnika. Iz navedenog se može postaviti pitanje opravdanosti postojanja tri ministarstva odbrane, tri štaba i sl. U navedenom kontekstu zamolio je članove Zajedničke komisije za podršku u nastojanju da se budžet za potrebe odbrane zadrži na istom nivou, bar u naredne tri godine.

Dalje je informirao o izradi «Plave knjige» koju će raditi zajedno sa ministrom odbrane BiH, uz mogućnost učešća i drugih zainteresiranih za davanje mišljenja o određenim pitanjima. Ova knjiga će sadržavati promjene koje se trebaju učiniti u oblasti odbrane.

Nakon izlaganja g-dina Gregoriana članovima Zajedničke komisije pružena je mogućnost da postave pitanja.

Boško Šiljegović zahvalio se g-dinu Gregorianu na prethodnom informiranju i istaknuo nadu da će ova komisija postići dobru saradnju kao što je to bio slučaj sa njegovim prethodnikom. Naglasio je činjenicu da je BiH nedvosmisleno opredjeljena za ulazak u PFP i NATO savez. Informirao je također prisutne da je Zajednička komisija prethodne godine organizirala radionicu na temu «Budžeti odbrane u 2005. godini» kojim je željela pružiti potrebnu podršku dosadašnjem radu i nastojanju svih činilaca odbrambenog sistema u BiH.

Šefik Džaferović je također izrazio zahvalnost g-dinu Gregorianu na prisustvu i prezentiranju uloge Komisije za reformu odbrane u ovoj godini. Istaknuo je da je navedena komisija jedna od neophodnih činilaca u lancu činilaca koji rade na reformi odbrane u BiH. Zajednička komisija će pri tome dati punu podršku i doprinos u procesu reforme odbrane. U odnosu na molbu g-dina Gregoriana za stabiliziranjem budžeta odbrane, istaknuo je da se budžet još uvijek radi na način kako je to rađeno u socijalističkom sistemu, što je neminovno promijeniti. O narednim budžetima, prije njihovog usvajanja, treba sprovesti širu javnu raspravu, čime će se izbjeći dosadašnje situacije. Pri tome će trebati podrška i Komisije za reformu odbrane, kao i Zajedničke komisije. O ovom pitanju treba već razmišljati i blagovremeno planirati budžet za 2006. godinu.

Adem Huskić postavio je pitanje vezano za ukidanje postojeća tri ministarstva odbrane.

Dr. Gregorian je istaknuo da je za to pitanje potrebno postojanje političke volje u RS, koje trenutno nema. Izrazio je shvatanje situacije, ali ukoliko je cilj BiH-e prijem u PFP i NATO, samo je pitanje kada i na koji način će doći do navedenih promjena, a neupitno je da će se te promjene desiti. Njegov zadatak je stoga da se u RS stvori potreban politički ambijent za promjene. Suština je da će se sva pitanja lakše riješavati ukoliko se riješi pitanje profesionaliziranja Oružanih snaga i pitanje budžeta.

Osman Brka istaknuo je svoje nesumnjivo opredjeljenje za ulazak BiH u PFP i NATO i upitao g-dina Gregoriana da li je dobro za BiH da ide u proces profesionaliziranja Oružanih snaga gledano iz aspekta zemalja regiona koje još uvijek imaju rezervni vojni sastav.

Dr. Gregorian istaknuo je potom da gledajući regionalni kompleks i šire, sve zemlje Evrope trebaju izvršiti profesionaliziranje Oružanih snaga i ukidanje rezervnog sastava putem služenja redovnog vojnog roka. Zadržavanje navedenog rezervnog sastava predstavlja više psihološki problem koji će u suštini biti riješen ulaskom zemalja u PFP i NATO. Jedna od alternativa rezervnom sastavu je profesionalna vojska koja će po završetku aktivne službe preći u rezervni sastav. Na ovaj način ukinut će se infrastruktura koja je bila neophodna za održavanje rezervnog sastava putem služenja vojnog roka, a time će se uštedjeti značajna sredstva. Na kraju je naglasio da će Komisija za reformu odbrane nastojati u ovom procesu postići najoptimalnije rješenje za BiH.

Po okoćanju predstavljanja g-dina Gregoriana nastavljena je 17. sjednica Zajedničke komisije sa jednom tačkom dnevnoga reda:

1. Informacije o stanju sigurnosti BiH za prvih šest mjeseci 2004. godine (Ministarstvo sigurnosti BiH)

Boško Šiljegović dao je uvodne napomene o Informaciji o stanju sigurnosti za prvih šest mjeseci 2004. godine. Istaknuo je da je Ministarstvo sigurnosti, u skladu sa zaključkom domova Parlamenta, dostavilo Izvještaj u proceduru 07.12.2004. godine. Zajednička komisija je Informaciju razmatrala na prvom dijelu 17. sjednice 17.12.2004. godine i tom prilikom usvojila zaključak o prolongiranju rasprave o ovoj Informaciji na nastavku sjednice. U skladu sa navedenim zaključkom članovi Zajedničke komisije su imali mogućnost da pitanja vezana za Informaciju dostave Vijeću ministara i resornom ministarstvu, kako bi dobili kvalitetan pisani odgovor. Pitanja koja su članovi Komisije

Seada Palavrić i Momčilo Novaković postavili na 17. sjednici odmah su prosljeđena na navedene adrese, a u međuvremenu i pitanja koje je g-din Adem Huskić dostavio. Na postavljena pitanja nisu dostavljeni odgovori.

Potom je otvorena rasprava u kojoj su učestvovali Šefik Džaferović, Osman Brka, Branko Zrno i Boško Šiljegović.

Šefik Džaferović istaknuo je određeni broj primjedbi i prijedloga. Naglasio je da je trenutno kraj mjeseca januara 2005. godine i da pretpostavlja da bi uskoro trebala biti upućena u parlamentarnu proceduru cjelovita Informacija o stanju sigurnosti za 2004. godinu, pa je djelomično predmetna Informacija za šest mjeseci 2004. godine izgubila svrhu. Dalje je potencirao pitanje temeljnog zaključka iz rezimea Informacije u kome je navedeno da postoji mogućnost pogoršanja sigurnosne osituacije. Ostali sadržaj Informacije ne upućuje na ovakav zaključak u rezimeu. Parlament je nedavno usvojio Informaciju o stanju sigurnosti za 2003. godinu u kojoj je stanje ocjenjeno kao zadovoljavajuće. Osvrnuo se potom na analizu pojedinih tačaka iz Informacije. Tako kriminalitet generalno karakterizira povećan broj izvršenih krivičnih djela. Poseban je problem što su spojena krivična djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i krivična djela protiv imovine, s obzirom da su ove dvije vrste krivičnih djela svugdje tretirane odvojeno, kako bi se lakše pratile. Iz Informacije je vidljivo da je došlo do enormnog povećanja krivičnih djela protiv imovine u odnosu na naprijed navedenu prvu grupu krivičnih djela. Stoga se navedene grupe krivičnih djela moraju razdvojiti i posebno obraditi. Dalje je iz Informacije vidljivo da je došlo do povećanja krivičnih djela iz oblasti privrednog kriminaliteta, da je u oblasti javnog reda i mira povećan broj pokrenutih prekršajnih prijava. Posebno treba istaći i činjenicu da je u Bosni i Hercegovini deminirano svega 50 km², a da je procijenjeno da je oko 450 km² površina kontaminirano minama. Stoga se upitao koliki vremenski period će trebati da se sve te površine dekontaminiraju. U rezimeu Informacije upotrebljene su kvalifikacije koje se ne tu trebaju nalaziti. U tački 26. konstatira se da u BiH postoje faktori koji mogu dovesti do kompliciranja sigurnosne situacije, a jedan od tih faktora je i isporuka haških optuženika Sudu u Hagu. Navedeno je da ti postupci mogu dovesti do reakcije sve tri nacionalne zajednice u BiH. Po njegovom mišljenju ova konstatacija se ne treba uopće naći u Informaciji ili, ako se nađe ne može stajati u navedenoj formi, jer nije tačna. Gledano iz dosadašnje prakse, nije bilo reakcija Bošnjaka i Hrvata po ovom pitanju, te stoga ne treba uvoditi uravnilovku. Također ne bi trebala stajati konstatacija da će situacija na Kosovu dovesti do kompliciranja sigurnosne situacije u BiH, jer to vodi ka špekulacijama o promjeni granica BiH koje su konačno utvrđene. Stoga navedeno ne može stajati u Informaciji. U odnosu na prijedlog mjera, u tački 6.2., na kraju, treba ugraditi kao jednu od mjera potrebu reformu policije koja je aktuelna. Iz naprijed navedenih razloga na kraju je predložio da se o Informaciji Komisija uopće ne izjašnjava, već da se u što kraćem roku sačini cjelovita Informacija za 2004. godinu u koju bi trebalo ugraditi navedene prijedloge i sugestije iznesene na ovoj sjednici.

Osman Brka mišljenja je da ovoj informaciji nedostaju stavovi vezani za rad sudstva i Tužilaštva BiH, kao glavnih segmenata sigurnosti u državi. Istaknuo je u tom kontekstu zbivanja vezana za protest građana u Bileći i učestale pljačke i sl., kojim se po njegovom mišljenju trebaju baviti sudstvo i Tužilaštvo, a ne politički montiranim procesima. Stoga se od ovih institucija također treba zatražiti informacija.

Dragan Mektić potom je istaknuo nadležnost Ministarstva sigurnosti BiH koje je prilikom izrade Informacije koristilo podatke dobijene od entitetskih MUP-a i Brčko Distrikta, poreskih uprava i sl. Naglasio je da procentualno povećanje broja izvršenih krivičnih djela ne znači i realno povećanje u odnosu na prethodni period, već znači da je bolji stepen otkrivenosti i procesuiranja krivičnih djela. Saglasan je da su različite grupe krivičnih djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i krivičnih djela protiv imovine, te da će biti razdvojene. U vezi s procjenama datim u Informaciji, istaknuo je da su to samo procjene i da ne znači da će se one i dogoditi. U odnosu na zahtjev da se ugrade podaci vezani za rad sudstva i Tužilaštva, naglasio je da Ministarstvo sigurnosti nema nadležnosti po tom pitanju jer su to nezavisne institucije. Parlament može od ovih institucija zatražiti takve informacije.

Šefik Džaferović je g-dinu Mektiću ukazao na činjenicu da osobe koje nisu stručne ne mogu određene konstatacije i procjene date u Informaciji razumjeti kao osobe koje su stalno involvirane u toj oblasti. Njemu je jasno da je povećan broj izvršenih krivičnih djela rezultat većeg stepena otkrivenosti i procesuiranja krivičnih djela, ali se to i decidno mora navesti u Informaciji . Stoga je ponovo naglasio potrebu za novom metodologijom evidentiranja krivičnih djela.

Branko Zrno je saglasan sa prijedlogom da se sačeka nova cjelovita Informacija za 2004. godinu, jer je neprihvatljivo da se u 2005. godini raspravlja o prvoj polovini 2004. godine . Stoga predmetnu informaciju treba zadržati kao internu Informaciju o kojoj je Zajednička komisija raspravljala, ali se nije i izjašnjavala iz svih naprijed navedenih razloga. Sama koncepcija Informacije nije dobra jer se mora jasno odijeliti informacija koja je fakat, činjenica da se nešto stvarno dogodilo od procjene koja je pretpostavka i koja nije egzaktna. Sama procjena se stoga ne bi trebala ni naći u Informaciji. U odnosu na mjere i postupke koji se trebaju preduzeti radi prevencije pogoršanja situacije u BiH, istaknuo je da se mjere trebaju jasno istaći i navesti na koji način će se preduzimati.

Boško Šiljegović na kraju je predložio da se iz naprijed navedenih razloga članovi Zajedničke komisije ne izjašnjavaju o Informaciji o stanju sigurnosti Bosne i Hercegovine za prvih šest mjeseci 2004. godine, što je jednoglasno prihvaćeno, kao i **zaključak** kojim se od Ministarstva sigurnosti BiH zahtijeva da u roku od 30 dana, a najkasnije do kraja februara ove godine, sačini cjelovitu Informaciju o stanju sigurnosti Bosne i Hercegovine za 2004. godinu, te istu dostavi u parlamentarnu proceduru. Prilikom izrade navedene informacije Ministarstvo će voditi računa o sugestijama, primjedbama i prijedlozima datim u toku 17. sjednice Zajedničke komisije.

Iz navedenih razloga Zajednička komisija također je jednoglasno predložila kolegijima oba doma Parlamentarne skupštine BiH da obustave proceduru o Informaciji o stanju sigurnosti Bosne i Hercegovine za prvih šest mjeseci 2004. godine, s obzirom da će u najkraćem roku biti dostavljena cjelovita Informacija za 2004. godine.

Zapisnik sačinila:
Dragica Hinić

Predsjedavajući
Zajedničke komisije:
Boško Šiljegović

Ad.1. 1. Verificiranje zapisnika prvog dijela 17. sjednice Zajedničke komisije

Zapisnik prvog dijela 17. sjednice članovi Zajedničke komisije verificirali su jednoglasno.

Ad.5. Tekuća pitanja:

a) Izvještaj o obavljenoj posjeti Hrvatskom saboru i MORH-e u vremenu od 06.-07.12.2004. godine, primljen je k znanju.

b) Željko Grubešić kratko je informirao o predlogu posjete Švajcarskom parlamentu i Ministarstvu odbrane ove zemlje, članova i osoblja Zajedničke komisije, koja bi se u organizaciji ambasade ove zemlje i DICAF-a trebala organizirati u martu mjesecu naredne godine. U cilju realiziranja navedene aktivnosti, kao prvi korak predviđeno je obraćanje predsjedavajućeg Zajedničke komisije pismom ambasadoru Švajcarske u BiH.

Zapisnik sačinila:
Dragica Hinić

Predsjedavajući
Zajedničke komisije:
Boško Šiljegović

Наставак 17. сједнице- 25.01.2005- године

**1.Извјештај о стању безбједности БиХ за првих шест мјесеци 2004. године;
(Извјестилац: представник Министарства безбједности БиХ)**

Ministarstvo bezbjednosti je u skladu sa zaključkom domova Parlamenta dostavilo Izvještaj u proceduru 07.12.2004. godine o kome je Zajednička komisija na prvom dijelu 17. sjednice 17.12.2004. godine i tom prilikom usvojila zaključak o prolongiranju rasprave o ovom Izvještaju na nastavku sjednice. U skladu sa navedenim zaključkom članovi Zajedničke komisije su imali mogućnost da putem sekretara Komisije, pitanja vezana za Informaciju dostave Savjetu ministara i resornom ministarstvu, kako bi dobili kvalitetan pisani odgovor. Pitanja koja su članovi Komisije Seada Palavrić i Momčilo Novaković, postavili na 17. sjednici odmah su takođe proslijeđena na navedene adrese. U međuvremenu je i g-din Adem Huskić dostavio određeni broj pitanja koja su takođe proslijeđena.

18. сједница- 25.01.2005- године

1. Верификација записника првог дијела 17. сједнице Заједничке комисије

2. Информација Министарства безбједности БиХ о учешћу полицијских службеника у мировним мисијама у складу са закључком Заједничке комисије, као и заузимање коначног става у вези Информације о свим актуелним и будућим мисијама припадника Оружаних снага БиХ

Сагласно закључку Заједничке комисије донесеном приликом расправе о Приједлогу резолуције коју су поднијели г-да Лагумџија, Крижановић и Бешлагић, Министарство одбране доставило је 11.11.2004. године **Информацију о актуелним и будућим мисијама припадника Оружаних снага БиХ, а Предсједништво закључке** везане за ову област. Комисија је размотрила предложена акта на 16. сједници одржаној 08.12.2004. године . Том приликом констатовано је да постоје још увијек одређене непознанице везане за упућивање субјеката у мировне операције изван БиХ. Посебно је наглашено питање да ли постоји децидна одлука Предсједништва о упућивању деминерске јединице у Ирак, те питање на основу ког међународног споразума се може темељити таква одлука. Након наведене расправе усвојен је **закључак** којим је од Предсједништва и Министарства одбране БиХ затражено да допуне достављену Информацију са посебним освртом на упућивање деминерске јединице у Ирак, односно јасним одговором на питање да ли је Предсједништво донијело децидну одлуку о упућивању наведене јединице, те одговором који је правни основ (међународни споразум) у складу са Законом о одбрани БиХ на којем је утемељена наведена одлука. Такође, од Министарства безбједности БиХ и Савјета министара затражено је да доставе Информацију за остале полицијске и државне службенике који су укључени у актуелне или будуће мировне и друге мисије изван БиХ. Закључком је сугерисано свим напријед наведеним институцијама да заједно сачине једну цјеловиту информацију и доставе је у року од 7 дана Заједничкој комисији.

По закључку је поступило само **Министарство безбједности** које је 20.12.2004. године доставило **Информацију о судјеловању полицијских службеника у мировним мисијама.**

3. Приједлог Оријентационог радног плана Заједничке комисије за 2005. годину

У складу са чланом 45.2. Пословника Представничког дома и члана 40.2. Пословника Дома народа, Заједничка комисија је у обавези приједлог свог Оријентационог радног плана за 2005. годину, који ће бити увршен у оријентациони радни план домова за ову годину.

4. Разно:

а) Информација о службеном путу у Загреб, у времену од 31.01. до 03.02.2005. године
на позив и у организацији РАКВИАК-а, који организује семинар на тему «Улога парламената у реформи сектора безбједности». РАКВИАК сноси све трошкове боравка за два члана Комисије. Како смо до 21.01.2005. године морали дати повратну информацију о учесницима, након обављених консултација предложено је колегијима да се на пут упуте Осман Брка и Винко Зорић. На данашњој сједници се само доноси формалана одлука.

б) Информација о службеном путу у Швајцарску